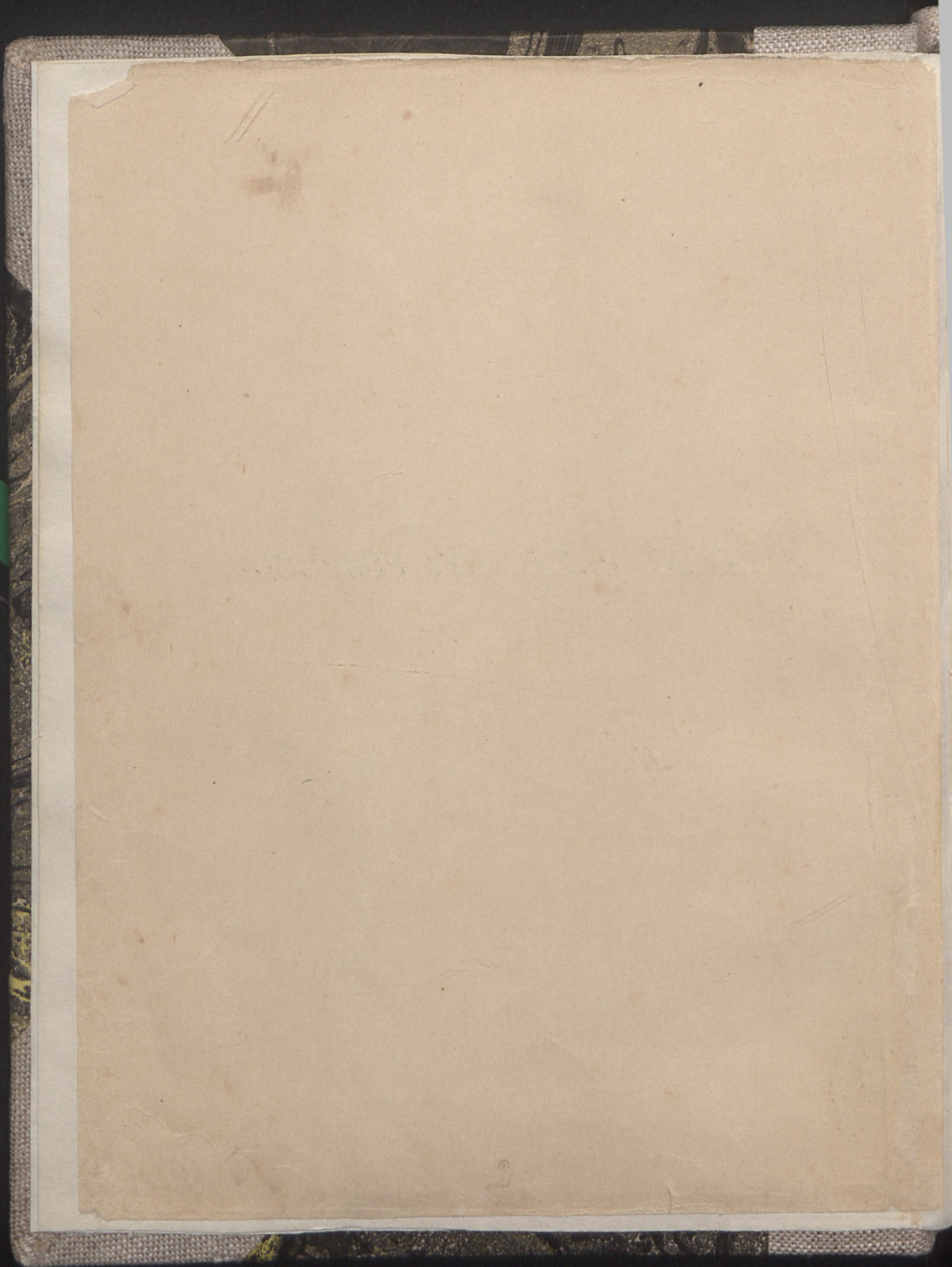

246.773

Bp

SZKOLNE PRZYGODY PIMPUSIA

SZKOLNE PRZYGODY PIMPUSIA SADEŁKO

WIERSZEM OPOWIEDZIAŁA
MARJA KONOPNICKA

RYUNKI WYKONAŁ
BOGDAN NOWAKOWSKI

WYDAWNICTWO M. ARCTA W WARSZAWIE

1 9 2 8

Biblioteka Narodowa
Warszawa

30001016593686

DRUKARNIA ZAKŁADÓW WYDAWNICZYCH
M. ARCT SP. AKC. W WARSZAWIE
CZERNIAKOWSKA 225

I.246.773

1963 K 599

4

Szkoła

Szkoła pani Matusowej
Głośne w świecie ma przymioty,
Uczęszczają do niej wszystkie
Dobrze wychowane koty.

Już to sam nieboszczyk Matus
Był wybornym pedagogiem,
I prowadził przez lat wiele
Znaną pensję „Pod pierogiem”.

Kot to był uczony wielce;
A siadywał na zapiecku,
Pomrukując sobie zcicha
Po łacinie i po grecku.

Osierocił wszakże szkołę,
I zostawił żonę wdowę,
Gospodarną, zabiegliwą,
Jejmość panią Matusową.

Szkoła dalej szła swym trybem,
Tylko znak jej: „Pod batogiem”
Usunięty został ze drzwi,
A zrobiony: „Kot z pierogiem”.

Łatwo pojąć, jak ta zmiana
Rozszerzyła pensji sławę,
Młode kotki na naukę
Biegły, jakby na zabawę.

Jedna matka synka wiodła,
Druga swą córeczkę małą,
Byle każde z pensji godła
Choć kruszynę skorzystało.

Nic miłszego bowiem dziatki,
Jak kot pięknie wychowany,
Taki, jak go tu widzicie,
Nad miseczką od śmietany.

Szczęście rodzinne

Żyli sobie wtedy w mieście
Imci państwo Sadelkowie,
Którzy mieli jedynaka,
Cudo-kotka, co się zowie!

„Pimpuś” było mu na imię,
Skórka szara w żółte łaty.
Cały dzień na rękach siedział
To u mamy, to u taty.

Rano, wieczór, pan Sadelko
Jedynaka brał pod boki,
Mile sobie przyśpiewując,
Wyprawiali różne skoki.

A pieścili, a chuchali,
A broń Boże do roboty!
Zawsze tylko: „Mój ty skarbie!
Mój ty srebrny! Mój ty złoty!”

O, nic niema piękniejszego
Nad rodzinne, błogie życie!
Słodczyz jego i rozkosze
Na obrazku tym widzicie.

Szybko biegną miłe chwile,
Czas przemija lotem ptaka...
Niema rady! Trzeba zacząć
Wychowanie jedynaka.

Pimpuś wyrósł, jak na drożdżach,
Ale w głowie — same psoty.
W jego wieku dawno siedzą
Nad książkami inne koty.

Tak więc państwo Sadelkowie
Rozstają się z dzieckiem drogiem,
I oddają, we łzach, synka
Na naukę „Pod pierogiem”.

Lekcja tańca

Ledwie Pimpuś wszedł do szkoły,
Wnet usłyszał skoczne dźwięki;
Właśnie brały lekcję tańca
I panicze, i panienki.

Pierwszy Filuś, z białym gorsem,
Wdzięcznie ujął się pod boki,
I podniósłszy lewą nóżkę,
Śmiało daje sus szeroki.

Przy nim śliczna Kizia-Mizia,
W żółtej szarfie, w wielkiej kryzie
I w sukience tańczy białej...
— Czy widzicie Kizię-Mizię?

Za nią hasa Łupiskórka,
Tancerz znany z swej ochoty,
Celujący uczeń szkoły,
Co wyprzedził wszystkie koty.

Dalej Lizuś i Trojaczek
Trzymają się za pazurki,
Naśladując żwawo skoki
Wybornego Łupiskórki.

Z uwielbieniem i zazdrością
Patrzy na to Pimpuś zdala.
Radby także ciąć hołubce,
Lecz brak stroju nie pozwala.

Wnet też pani Matusowa
Wstążkę wiąże mu u głowy,
I u pasa zręcznie spina
Półgarnitur nankinowy.

Miauknął Pimpuś zachwycony
Tak przedziwną tualetą,
I do tańca zaraz staje
Z piękną panną Sofinetą.

Sofinetka z wdziękiem wodzi
Spuszczonemi w dół oczyma,
A że jeszcze jest nieduża,
Więc łapczkę w buzi trzyma.

Pimpuś omal
z garnituru
I ze skóry
nie wyskoczy;
Przy muzyce
idzie kociej
Do wieczora
bal ochoczy.

Kot nie może być
niezgrabnym,
Jakby niedźwiedź
jaki bury...
Gdyby ruszyć się
nie umiał,
Któżby łowił
myszy, szczury?

Rozstanie

Uściskany, oplakany,
I na progu i za progiem,
Został Pimpuś pensjonarzem
Sławnej szkoły „Pod pierogiem”.

Zrazu żal mu nieco było
Żegnać tatę,
                    żegnać mamę;
Popłakiwał nawet sobie,
Gdy zamknięto
                    za nim bramę.

Lecz się wkrótce rozweselił,
Na wysokim
                    siadłszy stołku,
Gdy zobaczył
                    pełen talerz
Smakołyków
                    na podółku.

Mama-kotka mu kupiła,
Tato-biczek i piłeczkę,
Więc choć łza się zakręciła,
To, ot, tylko tak... troszeczkę.

Ale państwo Sadelkowie,
Ci utulić się nie mogą,
I miłego jedynaka
Oplakują, idąc drogą.

Już im z oczu znikła szkoła
Z ogrodzeniem swym zielonym,
A to on, to ona staje,
By zamachać choć ogonem.

Tak ów żeglarz, gdy na łodzi
Od miłego brzegu płynie,
Chustką na znak wieje białą
Przyjaciołom i rodzinie.

O, nie wiedzą tego dziatki,
Jaka po nich pustka głucha,
Gdy do próżnej wszedłszy chatki,
Matka staje, patrzy, słucha...

Słucha wiatru, co przelata,
Po szerokim wiejąc świecie,
Czy jej wieści nie przynosi?
Czy nie tęskni miłe dziecię?

Późno w nocy siedzi, duma,
Na samotnej chaty progu,
Aż w opiekę odda świętą
Oddalone dziecię Bogu.

Marsz z kuchni!

Zjadłszy swoje specyjały,
Oblizał się nasz kocina,
I rzekł: — Jakoś ta nauka
Wcale nieźle się zaczyna.

— Chwalić Boga, że rodzice
Do takiej mnie dali szkoły,
Gdzie prócz tańca i jedzenia
Obce inne są mozoły.

— No, coprawda, już i w domu
Do tego się nie sposobił.
Pytam nawet, niech kto powie,
Co jabym nad książką robił?

— Muszę tylko do śpiżarni
I do kuchni poznać drogę,
A najpierwszym uczniem w szkole,
Na mój honor, zostać mogę!

Jakoż dobrał sobie Pimpuś
Kompanijkę tęgich kotów,
I wyprawił się do kuchni,
Na naukę dalszą gotów.

Biegną jeden przez drugiego,
I dalejże do kucharki:

— A, dzień dobry, pani Piętka!
Przyszliśmy tu zajrzeć w garnki!

Pani Piętka z wałkiem stała
Przy stolnicy pełnej ciasta.
A była to popędliwa
I niemłoda już niewiasta.

Jak zobaczy owe koty,
Jak nie krzyknie na nich zgóry:
— A leniuchy! A niecnoty!
A marsz z kuchni w mysie dziury!

Jaki taki, bliższy proga
Umknął zręcznie przed pogonią;
A zaś reszta się spotkała
Z pani Piętki twardą dłonią.

Płacze Kizia, Sofinetka,
Płacze Pimpuś nasz uczony.
I ze wstydem się wynoszą,
Pospuszczawszy wdół ogony.

Katastrofa

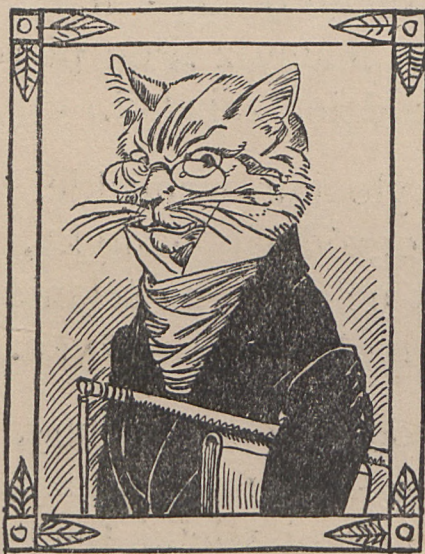
Trudno sobie wyobrazić
Coś miłszego od tej sali,
W której malcy z „Pod pieroga”
Obiad codziennie zajadali.

Okno było tam weneckie,
Co na ogród się odmyka,
Książek pełno, a na ścianie
Portret męża nieboszczyka.

W pośrodku stół ogromny,
Osiem nakryć na nim leży,
Przy nim stoi wielki fotel
I krzeselka dla młodzieży.

Dobra pani Matusowa
Na fotelu zwykle siada
W białym czepcu, w okularach,
I paniątkom jeść nakłada.

A ze ściany mąż nieboszczyk
Na siedzących patrzy zdala,
I wąsami, zda się, rusza,
Zda się, grozi lub pochwała.

O, niejeden już tam przeszedł
Obiad smaczny i wesoły,
Kiedy Pimpuś, nasz bohater,
„Pod pierogiem” wszedł do szkoły.

Serce mocno mu zabiło,
Gdy zobaczył wielką salę;
A miał właśnie żółtą kurtkę
I wyglądał doskonale.

— No, siadajcie, drogie dzieci! —
Rzeczę pani Matusowa.

— Tylko cicho się sprawiajcie,
Bo mnie dzisiaj boli głowa. —

Siadły kotki, milcząc jedzą,
Ten, to ów jęczyzkiem chlepcę,
A tak cicho, że dosłyszcy,
Co tam w kątku myszka szepce.

Ale Pimpuś ten miał zwyczaj,
Że kołysał się na stołku.

Raz i drugi rzeczę pani:

— Przestań, proszę, mój aniołku! —

Pimpuś zerka na nią z boku,
Potem chwilkę siedzi cicho,
Aż znów bujać się zaczyna,
Tak go kusi jakieś licho.

Trącają go łokciem kotki,
Że to brzydko, że nieładnie...
— A przestańże! — woła pani,
— Bo ci jeszcze stołek padnie!

Ledwie słów tych domówiła,
Rrrrrym!... Jak długi Pimpuś leży,
Za nim obrus, za obrusem
Grad miseczek i talerzy...

Korzystają z chwili koty,
Gwałt się robi niesłychany...
Groźnie patrzy mąż nieboszczyk
I wąsami rusza z ściany...

Pimpuś, w obrus owinięty,
Z miejsca ruszyć się nie może,
Co się dźwignie, to ze stołu
Lecą za nim łyżki, noże...

Lizuś chwyta kubek z miodem,
Łupiskórka mu wydziera,
Filuś cały na stół włazi,
I łapkami sosy zbiera.

Pani iskry lecą z oczu,
Nie wie, co w tem robić piekle...
Kizia drze się wniebogłosy,
A Trojaczek miauczy wściekle.

Jedna tylko Sofinetka
Z śmiechem rzecze:—Już powiadam,
Że najgorsze te chłopaki
Z całej szkoły, proszę
Madam!

I spokojnie, jak przystało
Dla uczącej się panienki,
Siedzi sobie, tylko ogon
Jej wygląda z pod sukienki.

Jedno drapie, drugie bije,
Pełno krzyku, pisku,
wrzasku,
Trudno nawet opowiedzieć
I przedstawić na obrazku.

Bijatyka

Po wieczerzy, do łóżeczek
Cała poszła spać gromada;
Ale z Filem psotnik Pimpuś
Bijatykę rozpoczyna.

Spadła kołdra i pierzynka,
Lecą jaśki w różne strony,
Filuś upadł na podłogę,
Poduszczką przywalony.

Reszta kotków, hyc!... na ziemię,
I do figłów... hejże dalej!
Pościgali prześcieradła,
Całą pościel pościgali.

Wtem ze świecą wchodzi pani...
Co za rwetes? Co za krzyki?
A do łóżka! Spać mi zaraz!
No! czekajcie swawolniki!...

30

Jak tam poszła cała sprawa,
Jak się wszystko to skończyło,
O tem nawet, drogie dzieci,
I wspominać mi niemiło.

Tyle tylko wam opowiem,
Że nazajutrz przez dzień cały
Kotki wody nanosiły,
Prześcieradła prać musiały.

A największy figlarz, Pimpus,
Bez mundurka, dla pokuty,
Od samego musiał rana
Wszystkim kotkom czyścić buty.

Pimpuś buty czyści

Głos

Gdzie te nóżki chodziły,
Co te butki zrosiły?

Chór

A mój miły panie,
Chodziły po łanie.
A na łanie stoi rosa
W majowe zaranie!

Głos

Gdzie te nóżki chodziły,
Co te butki zrosiły?

Chór

Chodziły po łące,
Goniły zające,
A na łące trawka młoda,
I kwiatki pachnące!

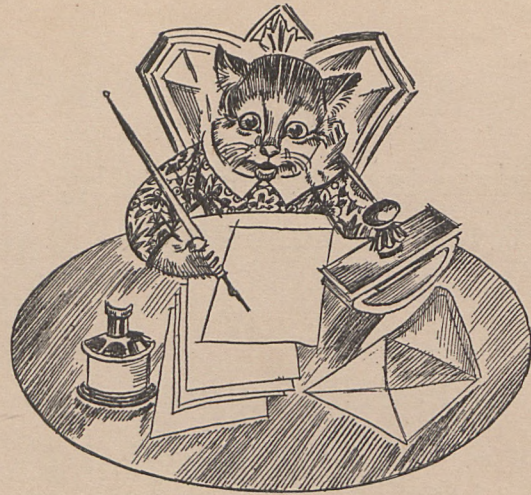
Głos

Gdzie te nóżki chodziły,
Co te butki zrosiły?

Chór

Chodziły na pole,
Na tę czarną rolę,
Deptały tam krasne maczki
I modre kąkole!

L i s t

Usiadł Pimpus z piórem w łapce,
Chcąc rodzicom donieść w liście
O żalosnych swych przygodach,
I tak pisze zamazyście:

— Droga Mamo! Drogi Tato!
Bardzo mi tu źle jest w szkole.
Jeżeli mnie Tata kocha,
To do domu wrócić wolę!

Jeść tu dają bardzo mało,
Dokazywać — ani trocha,
Proszę przysłać mi ciasteczek,
Jeżeli mnie Mamcia kocha!

Mało serce mi nie pęknie,
Że się muszę żegnać z Wami!
Kochający Pimpus. — Tu się
Nasz kocina zalał łzami.

I niewiele myśląc, włazi
W trzewik męża nieboszczyka,
I wspomniawszy dom rodzinny,
Gorzko płacząc, lzy połyka.

„W noska”

O, wy latka młodociane!
O, dziecięcy wieku błogi!
Jakie krótkie są twe żale,
Twoje smutki, twoje trwogi.

Nie tak szybko w letni ranek
Srebrna rosa schnie na kwiecie,
Jak te łezki brylantowe
W modrych oczach twoich, dziecię!

I nie z takim chmurkę w maju
Rozdmuchuje wiatr pośpiechem,
Jak na liczku twem rumianem
Znika smutek przed uśmiechem.

Chwilki życia na twym niebie
Złotą mienią się obręczą.
Dusza twoja to obłoczek,
Malowany śliczną tęczę!

Tak i kotki z „Pod pieroga”
Dnia trzeciego zapomniały
O tej burzy, co wieczorem
Szkolny gmach wstrząsnęła cały.

Jako znika cień o wschodzie,
Tak zniknęła w sercach troska,
A prześliczna Kizia-Mizia
Grę prowadzi, zwaną „W noska”.

Gra ta, bardzo znakomita,
Na tem, dziatki me, polega,
Że się kotek kotka chwyta
I po całym domu biega.

Chwytać trzeba za obrózkę,
A kto jej na szyi nie ma,
Tego się za nosek bierze
I w pazurkach mocno trzyma.

40

Pimpuś-śmiałek

Już dawno mówią o tem:
Żyją z sobą, jak pies z kotem.

Ale Pimpuś
nie dowierzał
I przymierzał.

Skoro tylko psa
gdzie zoczy,
To podejdzie,
to uskoczy,

Ale z drogi
mu nie schodzi
Pan dobrodziej!

Jeden, drugi kundys krzepki
Ani dbał o te zaczepki;
Psu nie honor bić się z kotem,
— Co mu po tem?

Przestrzegały inne koty:
Porzuć, Pimpuś, swoje psoty,
Bo się kiedy tak zahaczysz,
Że... zobaczysz!

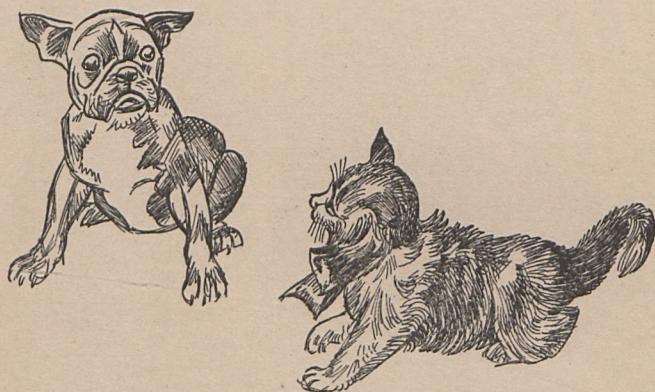
Ale Pimpuś, harda sztuka,
Z psami wciąż zaczepki szuka,
I po nosie — trzep ich zboku...
Psy... już w skoku!

Już dobrały się do skóry...
— Aj, aj! — wrzeszczy Pimpuś — gbury!
Toż od takiej znajomości
Bołą kości!...

43

A psy na to: — To nauka!
Znajdzie guza, kto go szuka...
A za taką awanturę
Biorą w skórę!

Postanowienie

W nocy lament... Co takiego?
A to Pimpuś miauczy srodze.
Kawał futra brak na grzbiecie,
Po psich zębach znak na nodze...

Wstaje pani Matusowa:
* Kataplazmy, szarpie, plastry...
— Ach, już nigdy—stękał Pimpuś—
Nie zaczepię psiej hałustry.

Całą noc biegały koty,
Ten z miseczką, ten ze świecą...
Aż nad ranem ledwo Pimpuś
Obwiązany usnął nieco.

Dłgie potem przyszły chwile
Rozmyślania i niemocy.
Nieraz Pimpuś i zapłakał
W swem łódeczku siedząc w nocy.

x - kiedy gorce, w lipcu 45 z papki 'kartoflanej' itp.

— Ach! Cóżem ja, nieszczęśliwy,
Najlepszego zrobił w świecie!
Jakże teraz się rodzicom
Pokażę z tą łata w grzbiecie!...

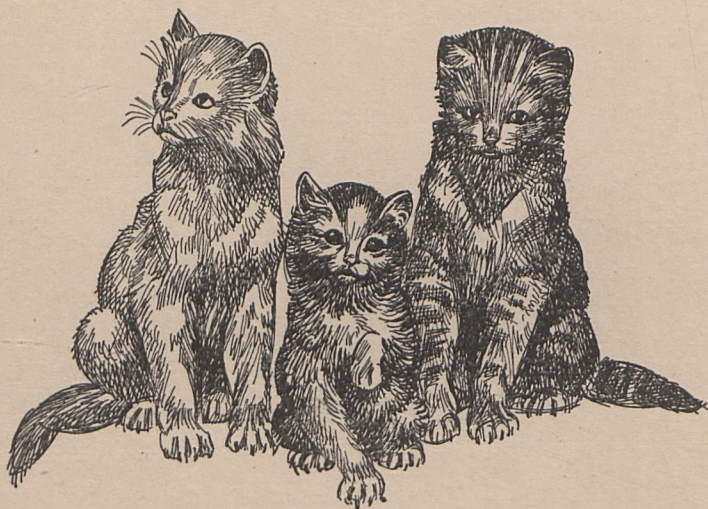
— Ach! Czekają oni ze mnie
I pociechy i podpory...
A ja, próżniak niegodziwy,
Cóżem zrobił do tej pory?

Drogi tato! Droga mammo!
Miły domku mój rodzinny!
Już ja teraz się poprawię
I zupełnie będę inny!

Przebacz, przebacz, drogi tato!
Błogosław mi, mammo droga!
Wasz jedynak teraz będzie
Pierwszym uczniem z „Pod pieroga”.

Czy dotrzyma Pimpuś słowa,
O to ja się już nie boję!
Któżby ojca, matkę droga
Chciał zasmucić, dziatki moje?

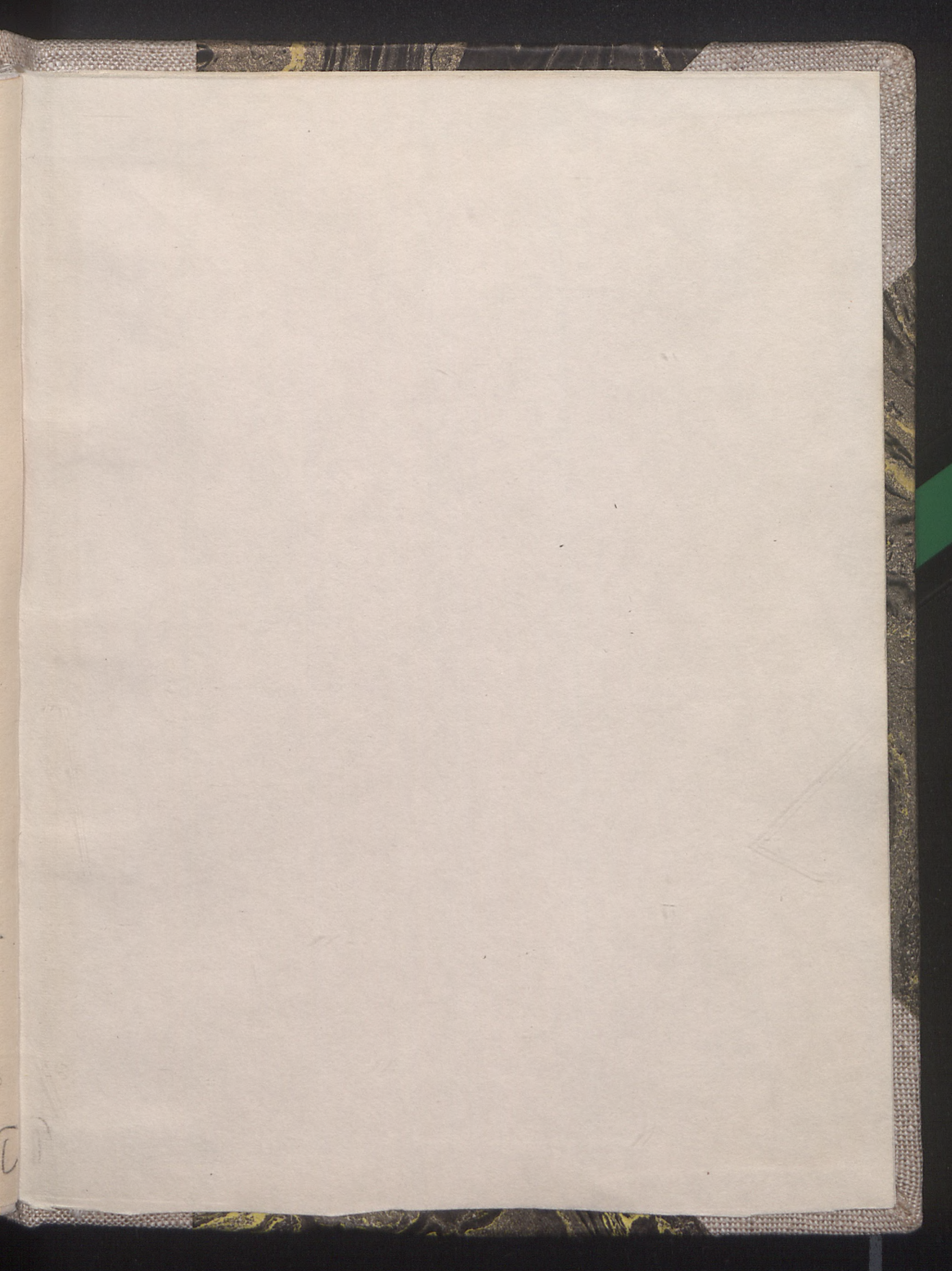

DX Antykw.
Radom, 4. xi, 63

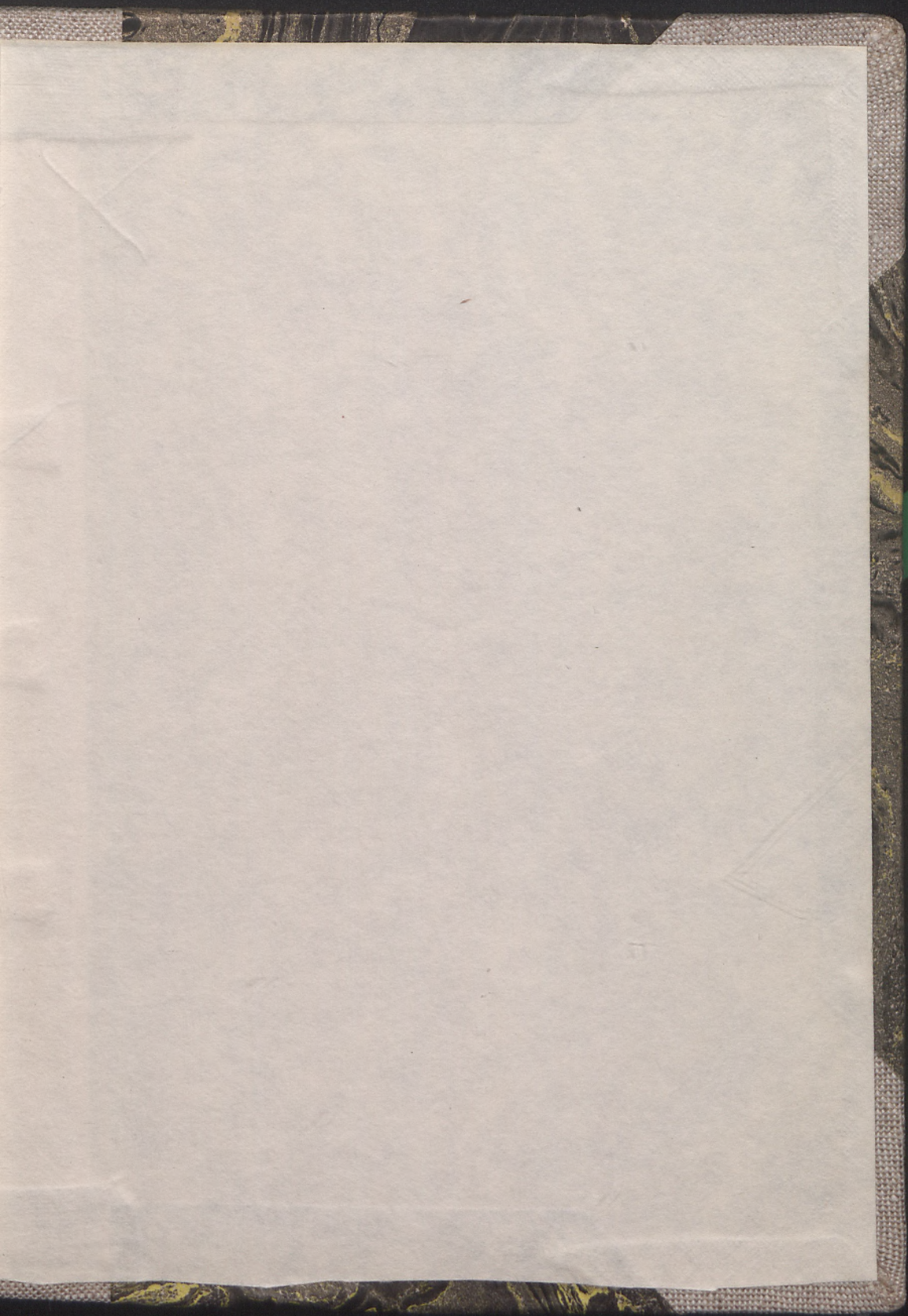
48

48

1

BIBLIOTEKA
NARODOWA

246773

Biblioteka Narodowa
Warszawa

30001016593686